

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

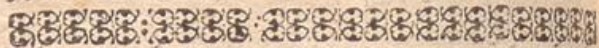
Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. I. Quid ad debitam jejunij observationem requiratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

CAPVT V.

De Præceptis Ecclesie.

ECCLESIE præcepta quinq; communiter numerantur, ut videre est apud Petrum Canisium in summa doct. Christ. Cap. 3, in quorum primo, & secundo sanctificatio dierum festorum, & in iisdem diebus Missæ auditio præscribitur: in tertio ieiunium certis diebus servandum iniungitur: in quarto & quinto confessio Sacramentalis semel saltem in anno faciendâ, & Eucharistia saltem in Paschate sumenda præcipitur. Et de primo quidem & secundo egimus supra in explicatione Decalogi: quartum & quintum etiam explicavimus in tract. de Sacramentis: quare nunc de solo tertio, scilicet de ieiunio servandi præcepto, aliquid dicendum nobis præest.

SECTIO VNICA

Explicatur tertium Ecclesie præceptum, quod est de Ieiunio.

S. I.

Quid ad debitam Ieiunii observationem requiritur.

IEIUNII nomen tribus modis accipi solet. Primum per abstinentiam à vitiis & peccatis, iuxta illud 3. Aug. *Ieiunium magnum & generale est abstinere ab iniquitatibus, & illius voluptatibus seculi, quod est perpetuum ieiunium.* Secundum pro abstinentia à quolibet cibo & potu; diciturq; ieiunium naturale, quale requiritur ex præcepto Ecclesiastico ad sumptionem Eucharistie, ut supra dictum est tra. de sacra.

Tertio denique pro abstinentia quadam, & cibi subtractione secundum formam ab Ecclesia præscriptam; & vocatur ieiunium Ecclesiasticum: de quo proposita quaestio intelligenda est. Pro cuius resolutione.

Dicendum est tria præsertim requiri ad debitam Ieiunii Ecclesiastici observationem.

Primum est ciborum delectus, seu abstinentia à carnibus, ut docet S. Tho. 2. 2. q. 147. a. 8. & constat ex perpetuo Ecclesiae usu, & traditione, cuius testes sunt S. Basil. hom. 7. de Ieiunio, & S. Aug. lib. 20. contra Faustum c. 5. & alii plurimi apud Azor. lib. 7. c. 10. q. 6. Quamvis autem olim non à carnibus solum, sed etiam ab iis quæ à carne procedunt, ut ab ovis & lacticiiniis, in diebus ieiuniorum esset abstinendum, ut habetur ex rescripto S. Gregorii Papæ ad Augustinum Anglorum Episcopum; imò in quibusdam solemnioribus Ieiuniis v. g. sex diebus hebdomadæ sanctæ cibus tantum aridioribus, parte videlicet, aqua & oleibus vesci liceret, ut testatur S. Clem. lib. 5. c. 17. & S. Epiph. hæresi 75. Ecclesia tamen ob causas rationabiles de pristino illo rigore non nihil remisit, & abstinentiam illam strictiorem cuiusq; devotioni relinquens, in quadragesima quiderit universim à carnibus & ovis abstinendam esse censuit; & lacticiiniorum usum in plerisque locis indulxit; in aliis autem ieiuniorum diebus per annum, etiam ovorum usum concessit: de quibus tamen (ut rectè monet Bonae. de præc. Eccl. pun. 2. sup. a. 6.) consuli debet, & servari cuiusque loci legitima consuetudo, quæ est optima legum Ecclesiasticarum interpretis.

Secundum est unica in die refectio ut docet S. Thom. & communiter cum illo Theologi omnes: quod melius proponi non potest (ut observat idem S. Doctor, & post illum Bonacina supra pun. 3.) quàm ex perpetua & universali Ecclesiae praxi; cum nullum super hac re decretum reperitur.

Tertium denique est certum refectiois tempus, ita ut refectio illa unica, non prandii, sed cœnæ rationem obtineat, ut tradit idem S. Doctor sup. art. 7. & constat ex S.

Ambro. Serm. 8. in Psal. 118. & ex S. Greg. hom. 36. in Euangelia, Et olim quidem aliis ieiuniorum diebus hora nona (quæ est tertia post meridiem) erat ordinarium solvendi ieiunij tempus; in quadragesima verò usque ad vesperam prorogari solebat, ut testatur S. Bern. serm. 3. de quadrag. *Hactenus inquit, usque ad horam nonam ieiunamus soli, nunc (in tempore quadragesima scilicet) usque ad vesperam ieiunabunt pariter uniuersi reges & principes, electus & populus, nobiles & ignobiles, simul in unam diem & partem.*

Ecclesia tamen his posterioribus sæculis, tum ob infirmitatem corporum quæ mundo ipso senescente minus vigoris retinent, tum ob aliàs rationes tacito consensu indulset, ut hora illa vespertina licite anticipetur, & in quadragesima diebusque aliis præscriptis circa meridiem ieiunium solui possit; atque ut præter illam refectionem modicum aliquid cibi ferò per modum cœnulae seu colatiunculae (ut vocant) sumeretur. Ita docent Nav. Armilla, Lessius, Azor; Regin. Tol. & alij apud Bonac. Supra pu 3. & 4. Diximus modicum aliquid cibi: qui enim notabiliter excederet, haud dubiè ieiunium frangeret.

Porro quantum cibi sumere liceat in eiusmodi cœnula, difficile est determinare: Azorius & alij apud Bonac. sentiunt quantitatem triù vel quatuor unciarum panis & fructuum licite sumi posse. Reginaldus apud eundem estimat, non esse notabiliter excedendâ quartâ partem cœnularum, quæ ipsi ieiunanti ad ordinariam cœnam sufficerent. Toletus omnium optimè censet in eo spectandum esse morem locorum, prout à pijs & timoratis personis seruari solet ieiunium; & intra illius limites unumquemque licite ac tuto continere se posse.

Rectè autem imonet Laym. Cap. 1. de observat. ieiunij, cautè intelligendum esse id quod docet Caiet. verbo ieiunium cap. 1. non referre, quid quisquis in serotina cœnula sumat, si modum non excedat, additque consuetudinem Ecclesiae à pijs & timoratis seruata hanc esse. ut in cœnula illa serotina non modò quantitas, sed etiam qualitas, & delectus ciborum obseruetur; utque nihil aliud cum pan

pane nisi fructus aliquot, vel olera in modica quantitate sumantur; neque sibi probari, quod aliqui nimis liberaliter adhibent, placentas & alia similia obsonia butyro frigida: quamuis iulculi cocti usum urgente praesertim aliqua infirmitate aut necessitate licite indulgeri posse existimet.

Ex dictis colligitur 1. crebriore potus sumptione non solui ieiunium, ut docet S. Th. sup. art. 6. ad 2. licet, si quis temperantiae modum in potu excederet, haud dubie peccaret, grauius quidem aut leuiter, pro ratione grauitatis vel leuitatis excessus.

Infertur 2. neque etiam solui ieiunium, si aliquid sumatur per modum medicinae; nisi forte (ut obseruat S. Doctor sup. ad 3.) in fraudem ieiunii aliquid eiusmodi sumatur in notabili quantitate.

Infertur 3. lectores, & ministros mensae in monasteriis aliisque communitatibus aliquid praesumentes non peccare, nec ideo ab illis ieiunium solui, ut ex Nau. & Cajet. docet Less. cap. 2. dub. 2. cum id ab eis fiat veluti inchoando prandium: sicut etiam ieiunium non solveret is, qui v. g. ob negotium aliquod a mensa auocaretur, & refectioem inchoatam interrumperet, & postmodum negotio absoluto ad mensam rediret, & prandium seu coenam perficeret.

Quaeres utrum anticipare notabiliter horam refectioem in die ieiunii, sit peccatum mortale. Navarr. & quidam alii affirmant: Tol. tamen & plures alii, quos citat & sequitur Lessius supra non nisi veniale peccatum committi existimant: imò dicit nullum fore peccatum, si iusta aliqua causa subsit; sicut nec si vespertina coenula mane vel meridie urgente aliqua causa rationabili sumeretur, coena in vesperum dilata.

§. II.

Qua sit obligatio ieiunii.

CERTVM & indubitatum est apud omnes Catholicos praecipitum Ecclesiasticum ieiunii obligare ad sui observationem sub peccato mortali, ut ex comuni Theologorum